

Sacha Zala nominà professor a l'Universitad da Berna

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ **Ins na sto betg relevar l'impurtanza dal tschientaner passà, cun las duas guerras mundialas e la guerra fraida, per chapir noss temp dapi l'ominus «n-ne eleven» ed il svilup da l'Uniun europeica enfin a la Mar Naira.** La perscrutaziun relativa tira a niz la publicaziun successiva dals Documents diplomatics svizzers (Dodis). Ses tom 26 è gist cumparì (1). El è deditgà als trais onns da Bumaun 1973 a Silvester 1975, cun la conquista israeliana da la Cisjordania, la ratificaziun svizra da la Convenziun europeica dals dretgs umans, il patg europeic da Helsinki, la mort dal dictatur Francisco Franco Bahamonde (1892–1975) euv. La squadra editura da lez monument vegn manada dapi 2008 da l'istoricher Sacha Zala (*1968 a Brüschi), president da la «Pro Grigioni Italiano» da 2005 a 2013 e dapi lura da la Societad svizra d'istorgia. Tranter sias activitads multifaras ston ins menziunar la colavuraziun ad in'istorgia da la Svizra en in volum da 645 paginas. Zala ha tgirà la part deditgada als onns 1914 a 1949 (2). Da sia introducziun vali la paina da citar il text suandant: «Sunter la capitulaziun da la Frantscha era la Svizra tschinclada dals pajais da l'axa. La pli gronda part da l'armada svizra è ida en posiziun da fanadur 1940 a l'atun 1944 en il 'réduit national' da las Alps (...). Il mitus dal 'réduit', ina Svizra en posiziun d'erizun, ha fatg effect anc ditg en la guerra fraida ed ha (...) restrenschi l'identitad da la Svizra» (p. 491). L'Universitad da Berna ha gist nominà Sacha Zala professor titular d'istorgia contemporanea e d'istorgia svizra. Da cor gratulain nus al nov professor. Ins po mo envilgiar tgi che vegn a frequentar sias prelecziuns.

1. Sacha Zala (ed.), Diplomatische Dokumente der Schweiz, tom 26. ISBN 978-3-0340-1297-3, Berna 2018.

2. Sacha Zala, Krisen, Konfrontation, Konsens (1914-1949), en: Georg Kreis (ed.). Die Geschichte der Schweiz, Basilea (Schwabe, ISBN 978-3-7965-2772-2) 2014, pp. 490–547.